

Needs Assessment for In-Service Training on Classroom Teachers' Instructional Practices

Esra DOĞAN

İnönü University, Malatya-Türkiye

Ezlam SUSAM

İnönü University, Malatya-Türkiye

Article History

Submitted: 23.07.2024

Accepted: 03.01.2025

Published Online: 30.04.2025

Keywords

Educational Sciences
Pre-Service Education
Classroom Teachers
In-Service Education.

DOI:10.29129/inujgse.1520846

Abstract

Purpose:This research was conducted to determine the degree of need in the field of teaching practices of in-service training seminars given to classroom teachers.

Design & Methodology:The data of the research was obtained from a total of 300 classroom teachers, 185 (60.9%) of whom were female and 119 (39.1%) of whom were male, working in primary school in Gaziantep Şahinbey in the 2022-2023 academic year. In the study, sections of the Survey on Determining In-Service Training Needs of Classroom Teachers developed by Şahin (2013), including teaching principles and methods, measurement and evaluation, technology and design areas, were used as a data collection tool. Since the findings obtained as a result of the analysis did not show a normal distribution, the data were analyzed with non-parametric tests.

Findings:Classroom teachers frequently feel the need for in-service training (HIE) on teaching principles and methods. In the field of measurement and evaluation, this need remains at a lower level. The need for HIE in technology and material design is also quite high. In terms of gender, male teachers feel a greater need for IST in some areas, while female teachers show a desire to learn more in professional subjects. Teachers with 21-30 years of experience feel the need for IST in certain subjects more. The type of graduation school causes significant differences in the field of teaching methods, but this is not the case in measurement and evaluation and technology and material design.

Implications & Suggestions:In line with the findings, suggestions were made to increase support and training opportunities appropriate to the needs of classroom teachers.

Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Uygulamalarına İlişkin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarını Saptama

Esra DOĞAN

İnönü Üniversitesi, Malatya-Türkiye

Ezlam SUSAM

İnönü Üniversitesi, Malatya-Türkiye

Makale Geçmişi

Geliş:23.07.2024

Kabul: 03.01.2025

Online Yayın:30.04.2025

Anahtar Sözcükler

Eğitim Bilimleri
Hizmet Öncesi Eğitim
Sınıf Öğretmenleri
Hizmet İçi Eğitim

DOI:10.29129/inujse.1520846

Öz

Amaç:Yapılan bu araştırma sınıf öğretmenlerine verilen hizmet içi eğitim seminerlerinin öğretim uygulamaları alanındaki ihtiyacın derecesini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın verileri 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Gaziantep Şahinbey’de ilkokulda görev yapan 185’i (%60,9) kadın, 119’si (%39,1) erkek olmak üzere toplam 300 sınıf öğretmeninden elde edilmiştir. Araştırmada, veri toplama aracı olarak Şahin (2013) tarafından geliştirilen Sınıf Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarını Belirleme anketinin öğretim ilke ve yöntemleri, ölçme ve değerlendirme, teknoloji ve tasarım alanlarını içeren bölümleri kullanılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular normal dağılım göstermediğinden veriler non-parametrik testlerle analiz edilmiştir.

Bulgular:Sınıf öğretmenleri, öğretim ilkeleri ve yöntemleri konusunda sıkça hizmet içi eğitim (HİE) ihtiyacı hissetmektedir. Ölçme ve değerlendirme alanında ise bu ihtiyaç daha düşük seviyede kalmaktadır. Teknoloji ve materyal tasarımı konusunda HİE gereksinimi de oldukça yüksektir. Cinsiyet açısından, erkek öğretmenler bazı alanlarda daha fazla HİE ihtiyacı hissederken, kadın öğretmenler mesleki konularda daha fazla öğrenme isteği göstermektedir. Kıdem yılı 21-30 olan öğretmenler belirli konularda HİE ihtiyacını daha fazla hissetmektedir. Mezuniyet okul türü ise öğretim yöntemleri alanında anlamlı farklılıklara yol açmakta, fakat ölçme ve değerlendirme ile teknoloji ve materyal tasarımı bu durum geçerli olmamaktadır.

Sonuçlar ve Öneriler:Elde edilen bulgular doğrultusunda sınıf öğretmenlerinin ihtiyaçlarına uygun destek ve eğitim fırsatları artırılmasına yönelik öneriler sunulmuştur.

GİRİŞ

Geçmişten bugüne dek yapılan öğrenme tanımları incelendiğinde öğrenmenin yaşam boyu sürdüğü genel olarak ifade edilmektedir. Öğrenmenin ilgi ve merakın olduğu zihinlerde daha hızlı gerçekleştiği görülmektedir (Ersoy, 1996a). Bu durum süratli teknolojik ve bilimsel ilerlemeler, maddi, sosyal koşulların değişmesi ile daha yakından ilişkilendirilmektedir. Eğitim ile bu ilişki olumlu yönde ilerleyebilir. Eğitim öğrenmeyi içine alan bir kavramdır (Gökdoğan & Yorgun, 2016).

Bireylerin ilgilerinin olduğu alanlarda öğrenmeyi gerçekleştirmek eğitimin görevi olarak görülmektedir. Dünya üzerinde gelişmiş ülkelere baktığımızda bireylerin ilgileri ve toplumun beklentilerini ortak bir paydada buluşturmaktadırlar. Bireylerden beklenen görev ve sorumluluklar yerine getirildiğinde toplumun işlerliği artar. Bu görev ve sorumlulukları yerine getirebilmeleri için öğretmenlerin yeterli donanımına sahip olmaları gerekmektedir. Nitekim bu görev ve sorumluluklar eğitim kurumları tarafından öğretmenler aracılığıyla gerçekleştirilmektedir (Akdur, 2012). Eğitim kurumlarında verilen eğitim ile bireyler alanlarında gerekli yeterlilik ve beceri kazanmaktadır (Ültanır & Akay, 2010). Kazanılan becerileri mesleğe başladıklarında uygulamaya geçireceklerdir. Fakat öğrenilen bilgi, beceri ve edinilen yeterliliklerin bir kısmının zaman içerisinde kendini tekrarlayan bir döngüye girdiği düşünülmektedir ya da öğrenilen bu bilgi ve beceriler bireylerin ilgi ve ihtiyaçlarına cevap vermediği için zamanla unutulacak ve işlerliğini yitirecektir. Bu durum verilen eğitimin işe yarar olmasını ya da iş başındayken bireyin belli aralıklarla eğitim almasını gerektirmektedir (Öztürk & Öztürk, 2019).

Öğretmenlik mesleğini icra eden bireyler yeni bilgiler edinerek mesleki deformasyon sonucu oluşan körelmenin getirdiği kısır döngüden çıkılmasına yardımcı olmak için yeni bilgi ve beceriler edinebileceği ortamlar oluşturulmalıdır. Öğretmenler kişisel çabalarıyla ve imkânlarıyla alanlarıyla ilgili eğitimlere katılmaktadırlar. Fakat alınan eğitimler yeterli olmamakla birlikte az kişi ile sınırlı kalmaktadır. Öğretmenlerin branşları ile ilgili tecrübeleri her alanda kendilerine yeterli donanım sağlamakta yetersiz kalmaktadır (Aksu, 1996).

Eğitimin temel taşı olan öğretmenler günün büyük çoğunluğunu okulda öğrencileri ile birlikte geçirdikleri için kendilerine mesleki gelişim sağlayabileceği yeterli zaman kalmamaktadır. Ayrıca maddi anlamda da olanaklar yeterli olmamaktadır (Orhan & Akkoyunlu, 1999). Bu sebepler öğretmenler için hizmet içi eğitim ihtiyacını gerekli kılmaktadır (Vuran, Çolak & Gürgur, 2003).

Literatüre bakıldığında,

- Ersoy (1996a), hizmet içi eğitim ve yetiştirme kursunu geliştirme - I amacıyla matematik öğretmenlerinin görüşlerini incelediği bir çalışma gerçekleştirmiştir. Öğretmenler, bu araştırmayla hizmet içi eğitim ve yetiştirme kurslarının uzun vadeli olması gerektiğini belirtmişlerdir.
- Ersoy (1996b), hizmet içi eğitim ve yetiştirme kursunu geliştirme - II kapsamında kalkülüse giriş ünitesi öğretim programını değerlendirmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, yapılacak yeni düzenlemelerle öğretmenin sürekli eğitiminin sağlanmasının oldukça yararlı olacağı anlaşılmaktadır.
- Köksal, (1998) beden eğitimi öğretmenlerinin hizmet içi eğitim programının üniversitenin rolü üzerine bir çalışma yapmıştır.
- Orhan ve Akkoyunlu (1999) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, uzaktan eğitim yaklaşımında temel eğitim 1. kademe öğretmenlerinin video destekli hizmet içi eğitimini değerlendirmiştir. Öğretmenlere verilen hizmet içi eğitimlerin maliyeti göz önünde bulundurulmuştur.
- Kanlı ve Yağbasan (2001) tarafından yapılan çalışmada, fizik öğretmenleri için düzenlenen hizmet içi eğitim yaz kurslarının öğretmenlere yeni bilgi ve beceri kazandırıp kazandırmadığı değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular ile öğretmenlerin aldıkları hizmet içi eğitimin uygulamaya dönük bilgi ve beceriler sunduğu tespit edilmiştir.
- Vuran, Çolak ve Gürgur (2003) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, davranış kontrolü ve beceri öğretimi konusunda hizmet içi eğitime katılanların programına ilişkin görüşlerini ortaya koymuştur. Bu konuda öğretmenlere sunulan hizmet içi eğitim öğretmenlerin bu alandaki yeterlilik düzeylerini artırıp özel eğitim öğretmenlerinin eğitim düzeyini artırdığı tespit edilmiştir.
- Avşar (2011) tarafından yapılan çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin hizmet içi eğitim programlarını değerlendirerek, öğretmenlerin görüşlerine dayalı bir değerlendirme yapılmıştır. Bu araştırmanın bulguları beden eğitimi öğretmenlerinin aldığı hizmet içi eğitimlerin öğretmenlerin ihtiyaçlarını ve beklentilerini yeterince karşılayamadığını ortaya koymaktadır.
- Özcan, (2011) çalışmasında, okul yöneticilerinin hizmet içi eğitim almasının göreve etkisini bir meta analitik etki analizi ile değerlendirmiştir. Bu çalışmada, okul idarecilerinin hizmet içi eğitime katılmalarının görevleri üzerinde

etkisi olup olmadığı ve varsa hangi konularda ve nasıl bir etkisi olduğu araştırılmıştır. Çalışmanın sonuçlarında HİE almanın az etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Akdur (2012) tarafından yapılan çalışmada, yazarlık yazılımı hizmet içi eğitim kurslarının öğretmenlerin e-öğrenme materyalleri geliştirme becerilerine etkisi incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular, öğretmenlerin aldıkları yazarlık yazılımı hizmet içi eğitiminin, öğretmenlerin sınıf içinde uygulayabileceği bilgileri elde etmelerini sağladığını göstermektedir.
- Baştürk (2012) tarafından yapılan bir araştırma, ilköğretim öğretmenlerinin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen çeşitli hizmet içi eğitimlerle ilgili algı ve beklentilerini araştırarak ortaya koymuştur. Yapılan araştırmanın sonucunda hizmet içi eğitime katılan öğretmenlerin algılarının olumlu yönde olduğu ve katılacakları hizmet içi eğitimlerle ilgili beklentilerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.
- Can ve Köse (2015) tarafından yapılan çalışmada, ilköğretim ve ortaokul yöneticilerinin hizmet içi eğitim ve geliştirme kavramlarına yönelik görüşlerini ve beklentilerini incelemiştir. Araştırmaya katılan yöneticiler, hizmet içi eğitim konusunda yetersiz olduklarını belirtmişlerdir. İlkokul ve ortaokul yöneticileri aynı görüşü savunmaktadır.
- Parmaksız & Sıcak (2015) uzaktan hizmet içi eğitime katılan öğretmenlerin görüşlerine dayanarak, bu eğitim modelini değerlendirmiş ve öğretmen görüşlerini ortaya koymuştur.
- Bayrak & Hırça (2016) FATİH Projesi kapsamında hizmet içi eğitime katılan öğretmenlerin teknopedagojik öz yeterliklerini inceleyerek değerlendirmiştir. Araştırma sonuçları, FATİH Projesi uygulamaları için sağlanan eğitimin teknopedagojik yönden yeniden değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.
- Cesur Özkara ve Yavuz Konokman (2018) tarafından gerçekleştirilen bir araştırma, eğitimde teknoloji kullanımı alanında hizmet içi eğitime katılan öğretmenlerin teknolojik pedagojik alan bilgisi özgüvenlerini inceleyerek öğretmenlerin hizmet içi eğitim konusundaki görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır.
- Sönmez, Alptekin ve Bıçak (2018) tarafından yapılan çalışmada, okul öncesi eğitim öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimindeki öz-yeterlik algıları ve hizmet içi eğitim gereksinimleri karma bir yöntemle incelenmiştir. Araştırmanın nitel boyutunda öğretmenlerle görüşülmüş olup, öğretmenler kaynaştırma eğitimi konusunda hizmet içi eğitime ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.
- Aydıce, Yanpar Yelken & Yokuş (2019), hizmet içi öğretmenlerin yansıtıcı düşünme eğilimlerini bazı değişkenler açısından inceleyerek değerlendirmiştir. Bu araştırmanın bulguları ile hizmet içi öğretmenlerin cinsiyet, doğdukları bölge, kıdem değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar elde edilmiştir.
- Öztürk & Öztürk (2019) müzik öğretmenlerinin hizmet içi eğitim programlarına katılma durumunu ve beklentilerini Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi'nde değerlendirmiştir.
- Yılmaz, Aydın Şengül & Bada(2020) öğretmen görüşlerine dayanarak, hizmet içi eğitimde sınıf yönetimi ve etkili öğretmen özelliklerini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda öğretmenlere yönelik hazırlanan hizmet içi eğitimlerin uygulanması, etkili öğrenme süreçleri açısından önemli olduğu belirlenmiştir.
- Şirikçi ve Yıldırım (2020) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, İnsan Kaynakları Yönetimi Eğitim ve Geliştirme işlevi bağlamında Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) hizmet içi faaliyetleri değerlendirilmiştir. Yapılan araştırmanın bulguları ile öğretmenlere verilen hizmet içi eğitimin e uygulamaya dönük sınıf içinde etkin olacak bilgileri içermesi gerektiği tespit edilmiştir.

Türkiye’de HİE ihtiyacını saptamaya yönelik çalışmalara ve araştırmalara bakıldığında yapılan hizmet içi eğitimlerin sayısı ve niteliğinin doğru orantılı olduğu tespit edilmiştir. Hizmet içi eğitim alanında bir diğer husus ise yeterli ve düzenli bir plan yapılmadığıdır. Branşlar açısından incelendiğinde sınıf öğretmenliği HİE ihtiyaçlarının saptanması açısından çok az çalışma yapıldığı görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında sınıf öğretmenlerinin öğretim uygulamalarına ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını saptamaya yönelik araştırma yapılmasına ihtiyaç vardır (Ersoy, 1996b).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Yapılan bu araştırma sınıf öğretmenlerine verilen hizmet içi eğitim seminerlerinin öğretim uygulamaları alanındaki ihtiyacın derecesini saptamak amacıyla yapılmıştır. Bu temel amaç çerçevesinde şu sorulara yanıtlar aranmıştır:

- Sınıf öğretmenlerinin HİE gereksinimleri; i) Cinsiyet, ii) Mesleki kıdem, iii) Okul türüne göre farklılık göstermekte midir?
- Sınıf öğretmenlerinin HİE gereksinimleri öğretim yöntem ve teknikleri kapsamında ne tür bir dağılıma sahiptir?
- Sınıf öğretmenlerinin HİE gereksinimleri ölçme ve değerlendirme kapsamında ne tür bir dağılıma sahiptir?

- Sınıf öğretmenlerinin HİE gereksinimleri teknoloji ve materyal tasarımı kapsamında ne tür bir dağılıma sahiptir?

Bu araştırma, öğretmenlerin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirleyerek eğitim kalitesini artırma potansiyeline sahiptir, bu da öğrencilerin öğrenme süreçlerini olumlu bir şekilde etkilemektedir. Ayrıca, elde edilen veriler eğitim politikalarının oluşturulması ve güncellenmesi için önemli bir kaynak sağlar, böylece öğretmenlere yönelik daha etkili programlar geliştirilebilir. Cinsiyet ve kıdem gibi demografik faktörlerin eğitim ihtiyaçları üzerindeki etkilerini inceleyerek, daha eşit ve kapsayıcı eğitim politikalarının oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır. Araştırma, teknolojik entegrasyonun önemini vurgulayarak öğretmenlerin dijital becerilerini geliştirme gerekliliğini ortaya koyar ve yenilikçi eğitim yaklaşımlarının benimsenmesini teşvik eder. Son olarak, ölçme ve değerlendirme alanındaki eksiklikleri ele alarak, öğretmenlerin bu konudaki yetkinliklerini artırmayı hedefler, böylece eğitim süreçlerinin daha etkin bir şekilde yönetilmesine katkıda bulunur.

YÖNTEM

Desen

Nicel yöntemin ele alındığı Bu çalışmada, genel tarama modellerinden biri incelenmiştir. Genel tarama modelleri, evrenin tümü veya tek örnekleme üzerinde yapılan taramalarla, evrende bulunan çok sayıda elemanın genel bir yargıya varılmasını hedefler. (Karasar, 2006). Tarama modelleri, mevcut veya geçmişte var olan durumları tarif etmeyi hedefleyen araştırma yöntemleridir. Araştırmanın odak noktası olan olay, birey ya da nesne, kendi doğal bağlamında tanımlanmaktadır. Değiştirme veya müdahale edilme amacı güdülmez (Karasar, 2012, s. 77).

Katılımcılar / Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evrenini, 2022-2023 öğretim yılında Gaziantep ili Şahinbey ilçesinde bulunan 410 ilkököl ve bu okullarda görev yapan 2889 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. İlçeden örnekleme alınacak okullar random olarak seçilmiştir. Araştırma için basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle evrende yer alan okullardan rastgele 11 okul seçilerek örneklem grubu oluşturulmuştur. Evren büyüklüğü bilindiğinden, örneklem sayısını hesaplamak için Örneklem sayısı = Evren büyüklüğü / Örneklemen büyüklüğü formülü kullanılmıştır (Büyüköztürk et al., 2023). Örneklem büyüklüğü 263 olarak hesaplanmıştır. Araştırmaya katılan 300 öğretmenin değişkenlere göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

Araştırmaya katılan öğretmenlerin değişkenlere göre dağılımı

Değişken	Kategori	Frekans	Oran(%)
Cinsiyet	Kadın	185	60.9
	Erkek	119	39.1
Mesleki Kıdem	0-5 yıl	52	17.33
	6-10 yıl	80	26,67
	11-15 yıl	51	17
	16-20 yıl	52	17.33
	21-30 yıl	65	21.67
Okul Türü	Eğitim Entitüsü	5	1.67
	Eğitim Yüksekokulu	7	2.33
	Eğitim Fakültesi	272	90.67
	Diğer	16	5.33

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, veri toplama aracı olarak Şahin (2013) tarafından geliştirilen sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirleme anketi kullanılmıştır. Araştırmanın tayin edilen ilçede uygulanabilmesi amacıyla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden ve Doç. Dr. Ümran Şahin tarafından gerekli onay alınıp uygulanmıştır. Verilerin toplanması Aralık 2022'de başlamış Ocak 2022'de bitmiştir. Veriler Gaziantep ilinde toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde kullanılan anketin Şahin(2013) tarafından kapsam ve yapı geçerliliği test edilmiştir. Verilerin normal dağılım göstermediği tespit edildi ($p<.05$). Çarpıklık indeksi -3.26 ve basıklık indeksi 4.726 olarak hesaplandı. Çarpıklık ve basıklık indeksleri -1.96 ile +1.96 arasında olmadığından veriler non-parametrik testlerle analiz edildi.

Araştırmanın birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü alt problemlerinin çözümlenmesinde, genel anlamda sınıf öğretmenlerinin bu kapsamda verdikleri cevaplarla aritmetik ortalama, yüzde, standart sapma ve frekans değerleri hesaplanmıştır.

Araştırmanın dördüncü alt probleminin çözümlenmesinde çalışmanın verileri normal dağılımdan uzak olduğu için bu alt problem çözümlenirken iki kategorili değişkende (cinsiyet) Mann–Whitney U testi; ikiden fazla kategoriden oluşan değişkenlerde (kıdem, okul türü) ise Kruskal–Wallis testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyacını cinsiyet değişkenine göre saptamaya ilişkin sorulan sorulara verdikleri yanıtların bulguları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2

Sınıf Öğretmenlerinin İhtiyacı Olan HiE İçin Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Mann- Whitney U Testi Sonuçları	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Yapılandırma öğrenme kuramı	Kadın	181	135.30	24490.00	8019.00	.00
	Erkek	119	173.61	20660.00		
Çoklu zekâ kuramı ve öğretim	Kadın	181	138.22	25017.00	8546.00	.00
	Erkek	119	169.18	20133.00		
Yapılandırma ve yapılandırma öğretimsel uygulamaları	Kadın	181	137.63	24911.50	8440.50	.00
	Erkek	119	170.07	20238.50		
Proje tabanlı öğrenme yaklaşımı ve uygulama aşamaları	Kadın	181	142.83	25852.00	9381.00	.04
	Erkek	119	162.17	19298.00		
Portfolyo (Ürün dosyası) değerlendirme	Kadın	181	139.10	25178.00	8707.00	.03
	Erkek	119	167.83	19972.00		

Proje değerlendirme	Kadın	181	139.70	25286.00	8815.00	.06
	Erkek	119	166.92	19864.00		
Kavram haritalarının oluşturulma aşamaları	Kadın	181	141.84	25673.50	9202.50	.02
	Erkek	119	163.67	19476.50		
Öğretim materyallerinin öğretim ortamındaki yeri, işlevleri	Kadın	181	139.67	25281.00	8810.00	.05
	Erkek	119	166.97	19869.00		
Öğretim materyallerini tasarımı ve geliştirilmesi	Kadın	181	136.06	24627.00	8156.00	.00
	Erkek	119	172.46	20523.00		

p<.05

Tablo 2 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin öğretim uygulamalarına ilişkin HiE ihtiyacı cinsiyet değişkenine bağlı olarak erkek katılımcıların lehine 9 maddede anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre cinsiyet değişkeni sınıf öğretmenlerinin öğretim uygulamaları alanında duyulan HiE ihtiyacını saptamada etkilidir. Kadın sınıf öğretmenlerinin mesleklerine ilişkin konularda erkeklere oranla daha fazla öğrenme ve gelişme ihtiyacı hissettikleri yargısına varılabilir.

Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyacını saptamaya ilişkin çalışma yılına ait sorulan sorulara verdikleri yanıtların bulguları Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3

Sınıf Öğretmenlerinin HiE İhtiyacına Yönelik Çalışma Yılı Değişkeni Bakımından Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Kruskal Wallis Testi Sonuçları	Çalışma Yılı	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Bilgisayar destekli ölçme ve değerlendirme	0-5 yıl	52	159.81	4	9.94	.04
	6-10 yıl	80	141.16			
	11-15 yıl	51	133.87			
	16-20 yıl	52	142.01			
	21-30 yıl	65	174.39			
Öğretim materyallerini tasarımı ve geliştirilmesi	0-5 yıl	52	147.38	4	12.48	.01
	6-10 yıl	80	131.08			
	11-15 yıl	51	152.26			
	16-20 yıl	52	146.25			
	21-30 yıl	65	178.92			
Uzaktan eğitim teknolojileri	0-5 yıl	52	170.12	4	9.81	.04
	6-10 yıl	80	137.00			
	11-15 yıl	51	142.13			
	16-20 yıl	52	137.63			
	21-30 yıl	65	168.28			
Proje değerlendirme	0-5 yıl	52	128.96	4	10.64	.03
	6-10 yıl	80	141.32			
	11-15 yıl	51	155.68			
	16-20 yıl	52	149.52			
	21-30 yıl	65	175.75			

p<.05

Tablo 3 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin öğretim uygulamaları alanında HİE ihtiyacına ilişkin kıdem yıllarına bakıldığında 4 madde’de anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre kıdem yılı 21-30 yıl üstünde olan sınıf öğretmenlerinin proje değerlendirme, öğretim materyallerinin tasarlanması ve geliştirilmesi, bilgisayar destekli ölçme ve değerlendirme, uzaktan eğitim teknolojileri konusunda kendini geliştirmeye daha fazla ihtiyaç duydukları söylenebilir. Sınıf öğretmenlerinin öğretim yöntem ve teknikleri ve ölçme ve değerlendirme alanında HİE ihtiyacı ile kıdem yılları arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Buna göre sınıf öğretmenleri öğretim yöntem ve tekniği, ölçme ve değerlendirme alanında HİE ihtiyacı görev yaptıkları yıla göre değişiklik göstermemektedir.

Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyacını saptamaya ilişkin mezun oldukları okul türüne ait sorulan sorulara verdikleri yanıtların bulguları Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

Sınıf Öğretmenlerinin HİE İhtiyacına Yönelik Mezun Olduğu Okul Türü Değişkeni Bakımından Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Kruskal Wallis Testi Sonuçları	Okul Türü	N	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Yapılandırımcılık ve yapılandırımcılığın öğretimsel uygulamaları	Eğitim Enstitüsü	5	100.40	3	8.59	.035
	Eğitim	7	83.43			
	Yüksekokulu					
	Eğitim Fakültesi	272	151.44			
	Diğer	16	179.47			
Yapılandırımcı öğrenme kuramı	EğitimEnstitüsü	5	104.70	3	9.11	.028
	Eğitim	7	86.43			
	Yüksekokulu					
	Eğitim Fakültesi	272	150.82			
	Diğer	16	187.38			

p<.05

Tablo 4 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin mezun olduğu okul türüne göre öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerinin ilk 2 maddesi için anlamlı farklılık göstermektedir. Bu konularda sınıf öğretmenlerinin mezun olduğu okul türüne göre HİE ihtiyacı hissettikleri söylenebilir. Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme, teknoloji ve materyal tasarımı alanlarında HİE ihtiyacı mezun olduğu okul türüne göre anlamlı farklılık göstermemiştir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyacını saptamaya ilişkin öğretim yöntem ve teknik bilgisine ait sorulan sorulara verdikleri yanıtların bulguları Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5
Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim İlke ve Yöntemleri Bilgisine Yönelik HİE Gereksinimlerine Ait Dağılımlar

Öğretim Yöntem ve Teknikleri İle İlgili İhtiyaçları		Belirtilen Gereksinim Düzeyi												
		Her Zaman		Sıklıkla		Arasra		Nadiren		Asla		N	$\bar{X}$	Ss
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
ÖĞRETİM İLK VE YÖNTEMLERİ	1. madde	62	20.7	121	40.3	99	33	14	4.7	4	1.3	300	2.25	.88
	2. madde	57	19	119	39.7	101	33.7	18	6	4	1.3	299	2.30	.90
	3. madde	75	25	125	41.7	79	26.3	17	5.7	3	1	299	2.15	.90
	4. madde	49	16.3	84	28	116	38.7	44	14.7	6	2	299	2.57	.00
	5. madde	64	21.3	106	35.3	107	35.7	20	6.7	2	.7	299	2.29	.91
	6. madde	95	31.7	113	37.7	75	25	15	5	1	.3	299	2.03	.90
	7. madde	119	39.7	120	40	48	16	10	3.3	2	.7	299	1.84	.86
	8. madde	81	27	124	41.3	70	23.3	22	7.3	2	.7	299	2.12	.92
	9. madde	61	20.3	133	44.3	86	28.7	17	5.7	1	.3	299	2.19	.85

p< .05

Tablo 5'te sınıf öğretmenlerinin öğretim ilke ve yöntemlerine ait HİE gereksinimlerini gösteren veriler bulunmaktadır. Birinci alt probleme verilen yanıtlar incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin öğretim ilke ve yöntemlerine ilişkin HİE gereksinimine ilişkin maddelere verdikleri cevapların aritmetik ortalaması (Xort) 1.84 ile 2.57 arasında değişkenlik göstermektedir. Bu ortalama değerleri ise "Sıklıkla" düzeyine denk düşmektedir. Tablo 1'deki verilere göre, sınıf öğretmenlerinin yapılandırmacı öğrenme kuramı (%40,3 Sıklıkla), yapılandırmacılık ve yapılandırmacılığın öğretimsel uygulamaları (%39,7 Sıklıkla), çoklu zekâ kuramı ve öğretim (%41,7 Sıklıkla), proje tabanlı öğrenme yaklaşımı ve uygulama aşamaları (%38,7 Ara sıra), beyin temelli öğrenme uygulamaları (%35,7 Ara sıra), eleştirel düşünme ve eleştirel düşüncenin boyutları (%37,7 Sıklıkla), yaşam boyu öğrenme ve uygulamaları (%40 Sıklıkla), internet tabanlı öğretim, özellikleri ve uygulaması (%41,3 Sıklıkla), yansıtıcı düşünme (%44,3 Sıklıkla) konularında ihtiyaç duydukları düzeyin genellikle "Sıklıkla" olduğu gözlemlenmektedir. Bu değerler incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin öğretim yöntem ve teknikleri alanında "Sıklıkla" düzeyinde HİE ihtiyacı olduğunu söyleyebiliriz.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyacını saptamaya ilişkin ölçme ve değerlendirme bilgisine ait sorulan sorulara verdikleri yanıtların bulguları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6
Sınıf Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirme Bilgisine Yönelik HİE gereksinimine Ait Dağılımlar

Ölçme ve değerlendirme ile ilgili ihtiyaçları	Belirtilen Gereksinim Düzeyi												N	$\bar{X}$	Ss
	Her Zaman		Sıklıkla		Arasıra		Nadiren		Asla						
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%					
10.madde	63	21.0	134	44.7	82	27.3	18	6.0	2	0.7	299	2.19	0.87		
11.madde	46	15.3	83	27.7	113	37.7	50	16.7	7	2.3	299	2.62	1.01		
12.madde	45	15.0	91	30.3	105	35.0	54	18.0	4	1.3	299	2.59	1.00		
13.madde	47	15.7	96	32.0	107	35.7	45	15.0	4	1.3	299	2.53	0.98		
14.madde	57	19.0	95	31.7	98	32.7	37	12.3	12	4.0	299	2.49	1.06		
15.madde	54	18.0	124	41.3	83	27.7	27	9.0	11	3.7	299	2.38	1.00		
16.madde	71	23.7	112	37.3	80	26.7	25	8.3	11	3.7	299	2.30	1.04		
17.made	46	15.3	102	34.0	114	38.0	31	10.3	6	2.0	299	2.48	0.95		
18.madde	39	13.0	88	29.3	109	36.3	52	17.3	11	3.7	299	2.68	1.03		

p< .05

Tablo 6'da, sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye yönelik hizmet içi eğitim gereksinimlerini yansıtan yüzde ve frekans değerleri bulunmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme konusundaki hizmet içi eğitim gereksinimlerini saptayabilmek için ankette dokuz madde bulunmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin bu maddelere yönelik HİE gereksinimlerini saptayabilmek amacıyla Tablo 2'de verilen frekans, yüzde değerleri ve aritmetik ortalama değerleri incelenmiştir. Buna göre sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirmeye yönelik maddelere verdikleri cevapların aritmetik ortalaması 2.19 ile 2.68 arasında değişmektedir. Sınıf öğretmenleri 10., 15. Ve 16. maddelere "Sıklıkla" diye cevap verirken 11.,12., 13., 14., 17. Ve 18. Maddelere "Ara sıra" diye cevap verdiği görülmüştür. Tablo 2'deki frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde de benzer sonuçlar görülmektedir. Bu değerleri incelediğimizde sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme alanında HİE bilgisine "Ara sıra" ihtiyaç duyduğunu söyleyebiliriz.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyacını saptamaya ilişkin teknoloji ve materyal tasarımı bilgisine ait sorulan sorulara verdikleri yanıtların bulguları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7

Sınıf Öğretmenlerinin Teknoloji ve Materyal Tasarımı Bilgisine Yönelik HİE Gereksinimine Ait Dağılımlar

Ölçme ve değerlendirme ile ilgili ihtiyaçları		Belirtilen Gereksinim Düzeyi												
		Her Zaman		Sıklıkla		Arasıra		Nadiren		Asla		N	$\bar{X}$	Ss
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	19.madde	46	15.3	102	34	104	34.7	44	14.7	3	1.0	299	2.51	0.96
	20.madde	60	20	104	34.7	111	37.0	22	7.3	2	0.7	299	2.33	0.91
	21.madde	97	32.3	116	38.7	65	21.7	19	6.3	2	0.7	299	2.03	0.93
	22.madde	56	18.7	80	26.7	118	39.3	39	13.0	6	2.0	299	2.52	1.01
	23.madde	67	22.3	130	43.3	84	28.0	16	5.3	2	0.7	299	2.17	0.87
	24.madde	59	19.7	124	41.3	87	29.0	25	8.3	4	1.3	299	2.29	0.93
	25.madde	69	23	139	46.3	75	25.0	13	4.3	3	1.0	299	2.13	0.86
	26.madde	60	20	119	39.7	104	34.7	12	4.0	4	1.3	299	2.26	0.88

$p < .05$

Tablo 7'de, sınıf öğretmenlerinin teknoloji ve materyal tasarımına yönelik hizmet içi eğitim gereksinimlerini yansıtan yüzde ve frekans değerleri bulunmaktadır. Bu değerler incelendiğinde, bireysel öğretim teknolojileri (%34,7), öğretim materyallerinin tasarımı ve geliştirilmesi (%41,3), bilgisayar destekli öğretim (%46,3), bilgisayar destekli ölçme ve değerlendirme (%39,7), bilgisayar kullanımı (%38,7), öğretim teknolojisinin öğretim ortamında uygulanması ve öğretim materyallerinin seçimi (%43,3) konularında genellikle "Sıklıkla" yanıt verdikleri görülmektedir. Sadece öğretim materyallerinin öğretim ortamındaki yeri ve işlevleri (%37,0) ile uzaktan eğitim teknolojileri (%39,3) konularında ise genellikle "Ara sıra" yanıt verdikleri belirlenmiştir. Ancak, bu maddelerin "Ara sıra" düzeyi ile benzer değerler aldığı fark edilmektedir. Ayrıca, aritmetik ortalama değerlerine bakıldığında, ortalamaların 2.03 ile 2.52 arasında değiştiği gözlemlenmektedir. Sonuç olarak, sınıf öğretmenlerinin öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı konularında genellikle "Sıklıkla" hizmet içi eğitim gereksinimi duydukları sonucuna varılabilir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde elde edilen veriler analiz edilerek sonuçlara ve bu sonuçların yorumlarına ulaşılmıştır. Araştırmada kullanılan anket soruları sınıf öğretmenlerinin öğretim uygulamaları alanında ne tür bir HİE ihtiyacına sahip olduğunu anlamaya yöneliktir. Araştırmanın birinci problemi anket maddelerine verilen cevapların betimsel istatistiğine bakmaktadır. Birinci alt probleme verilen yanıtlar incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin öğretim uygulamalarına ilişkin HİE ihtiyacı cinsiyet değişkenine bağlı olarak erkek katılımcıların lehine 9 maddede anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre cinsiyet değişkeni sınıf öğretmenlerinin öğretim uygulamaları alanında duyulan HİE ihtiyacını saptamada etkilidir. Kadın öğretmenlerin kendilerini geliştirme konusunda daha fazla motivasyona sahip olmaları, toplumsal cinsiyet rollerinin eğitimdeki etkisini gözler önüne sermektedir (Francis & Skelton, 2005). Şahin (2008) tarafından yapılan araştırmada cinsiyetin anlamlı bir farklılık yaratmadığı belirlenmiştir. Çiftçi (2008) ise müzik öğretmenleri üzerine yaptığı araştırmada, HİE gereksiniminin genel bir ihtiyaç olduğu ve

cinsiyetin bu gereksinim üzerinde belirgin bir fark yaratmadığı sonucuna varmıştır. Cinsiyetin sınıf öğretmenlerinin HİE ihtiyacını saptamada pek de etkin olmadığı söylenebilir.

Araştırmanın birinci alt problemlerinden sınıf öğretmenlerinin çalışma yılı değişkenine bakıldığında 21-30 yıl kıdemi olan sınıf öğretmenlerinin proje değerlendirme, öğretim materyallerinin tasarlanması ve geliştirilmesi, bilgisayar destekli ölçme ve değerlendirme, uzaktan eğitim teknolojileri gibi alanlarda kendilerini geliştirme ihtiyacı hissettiklerini göstermektedir. Bu durum, deneyim kazandıkça öğretmenlerin eğitim teknolojileri ve modern öğretim yaklaşımlarına daha fazla odaklanma eğiliminde olduklarını ortaya koymaktadır (Darling-Hammond, 2000). Özellikle COVID-19 pandemisi sonrası uzaktan eğitim uygulamalarının yaygınlaşması, öğretmenlerin bu alanda kendilerini geliştirme ihtiyaçlarını daha da artırmıştır (Gonzalez, 2020). Gelecek araştırmalar, farklı kıdem gruplarındaki öğretmenlerin belirli alanlardaki ihtiyaçlarını daha detaylı incelemeli ve bu ihtiyaçlara uygun mesleki gelişim programları önerilmelidir (Ingersoll & Strong, 2011).

Araştırmanın birinci alt problemi sınıf öğretmenlerinin mezun oldukları okul türüne göre öğretim yöntem ve teknikleri konusunda hissettikleri HİE ihtiyacının farklılık göstermesi, eğitim programlarının ve müfredatlarının bu öğretmenlerin profesyonel gelişimlerini şekillendirmede önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bu bulgular, öğretmen eğitimi politikalarının ve uygulamalarının, mezun olunan okul türüne bağlı olarak daha esnek ve hedef odaklı olması gerektiğini göstermektedir. Özellikle öğretim yöntemleri ve teknikleri konusunda daha fazla pratik imkânlar sunulması, öğretmenlerin bu alanlardaki HİE ihtiyaçlarını daha etkin bir şekilde karşılamalarına olanak tanıyabilir (Cochran-Smith & Villegas, 2015).

Araştırmanın ikinci problemi Sınıf öğretmenlerinin öğretim ilke ve yöntemlerine ilişkin HİE gereksinimlerinin aritmetik ortalamasının 1.84 ile 2.57 arasında değişmesi, öğretim yöntemleri konusunda öğretmenlerin kendilerini yeterince donanımlı hissetmediklerini ve bu alanda daha fazla bilgi ve beceriye ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. Özellikle, öğretmenlerin "Sıklıkla" düzeyinde hissettikleri HİE ihtiyacı, öğretim süreçlerinde daha etkili olabilmek için sürekli bir profesyonel gelişim sürecine ihtiyaç duyduklarını ortaya koymaktadır (Guskey, 2002). Yapılandırmacı öğrenme kuramı ve çoklu zekâ kuramı gibi modern eğitim yaklaşımlarına yönelik sınıf öğretmenlerinin yüksek bir HİE ihtiyacı hissetmeleri, bu kuramların öğretim pratiklerine entegrasyonunun önemini göstermektedir. Bu bağlamda, öğretmenlerin bu kuramları uygulama becerilerini geliştirmeleri, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirebilir (Brusilovsky & Millán, 2007). Proje tabanlı öğrenme ve beyin temelli öğrenme gibi konulardaki "Ara sıra" düzeyindeki HİE ihtiyaçları, bu alanlarda öğretmenlerin uygulama becerilerinin yeterli olmadığını düşündürülebilir. Eğitim programlarının, bu yöntemlerin öğretiminde daha fazla pratik fırsatlar sunması gerektiği anlaşılmaktadır (Barron & Darling-Hammond, 2008). Eleştirel düşünme ve yaşam boyu öğrenme konularına yönelik yüksek HİE ihtiyaçları, öğretmenlerin öğrencilerine daha etkili bir öğrenme ortamı sunabilmeleri için bu becerileri geliştirme gerekliliğini vurgulamaktadır. Eğitim sisteminin, öğretmenlerin bu konulardaki yeterliliklerini artırmaya yönelik stratejiler geliştirmesi önemlidir (Facione, 2011). Sonuç olarak, sınıf öğretmenlerinin öğretim ilke ve yöntemleri konusunda "Sıklıkla" düzeyinde HİE ihtiyacı hissetmeleri, öğretmen eğitim programlarının gözden geçirilmesi ve güncellenmesi gerektiğini göstermektedir. Bu bağlamda, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik daha etkili ve kapsamlı programlar geliştirilmelidir.

Araştırmanın üçüncü problemine yönelik cevaplar incelendiğinde 1. Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme konusundaki HİE gereksinimlerinin aritmetik ortalamasının 2.19 ile 2.68 arasında değişmesi, öğretmenlerin bu alanda bilgi ve beceri eksiklikleri olduğunu göstermektedir. Bu durum, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme süreçlerinde daha etkili olabilmek için sürekli bir mesleki gelişim ihtiyacı hissettiklerini ortaya koymaktadır (Guskey, 2002). Sonuç olarak, sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme konusunda "Ara sıra" düzeyinde HİE ihtiyacı hissetmeleri, öğretmen eğitim programlarının gözden geçirilmesi ve güncellenmesi gerektiğini göstermektedir. Bu bağlamda, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik daha etkili ve kapsamlı eğitim fırsatları sağlanmalıdır.

Bu araştırmanın dördüncü problemleri sınıf öğretmenlerinin öğretim uygulamaları alanında HİE ihtiyacına ilişkin kıdem yıllarına bakıldığında 4 madde'de anlamlı farklılık bulunmuştur. Buna göre kıdem yılı 21-30 yıl üstünde olan sınıf öğretmenlerinin proje değerlendirme, öğretim materyallerinin tasarlanması ve geliştirilmesi, bilgisayar destekli ölçme ve değerlendirme, uzaktan eğitim teknolojileri konusunda kendini geliştirmeye daha fazla ihtiyaç duydukları söylenebilir. Bu durum bilginin hızla çoğaldığı ve yenilendiği çağda sınıf öğretmenlerinin hizmet öncesi aldıkları eğitimin ve katıldıkları hizmet içi eğitimin gereksinimi karşılayamadığı sonucunu ortaya çıkarmış diyebiliriz. Sınıf öğretmenlerinin öğretim yöntemleri, teknikleri, ölçme ve değerlendirme alanındaki HİE ihtiyacı ile kıdem yılları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Dolayısıyla, sınıf öğretmenlerinin öğretim

yöntemleri, teknikleri, ölçme ve değerlendirme alanındaki HİE ihtiyacı, görev yaptıkları yıla bağlı olarak değişiklik göstermemektedir. Sınıf öğretmenlerinin görev yaptığı yıllar içinde yaşadığı deneyimler ile bu bilgi ve becerileri edindiği sonucunu çıkarabiliriz.

Bu araştırmanın dördüncü problemi Sınıf öğretmenlerinin teknoloji ve materyal tasarımı konusundaki HİE gereksinimlerinin yüzde ve frekans değerleri incelendiğinde, çeşitli alanlarda "Sıklıkla" yanıtlarının yüksek olduğu görülmektedir. Özellikle bilgisayar destekli öğretim (%46,3) ve öğretim materyallerinin tasarımı ve geliştirilmesi (%41,3) gibi alanlarda belirgin bir ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin çağdaş öğretim yöntemlerini etkin bir şekilde kullanma arzusunu ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, sınıf öğretmenlerinin öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı konusundaki HİE gereksinimlerinin genel olarak "Sıklıkla" düzeyinde olduğu söylenebilir. Bu durum, öğretmenlerin teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabilmeleri ve öğretim materyallerini verimli bir şekilde tasarlayabilmeleri için sürekli eğitim fırsatlarına ihtiyaç duyduğunu göstermektedir. Eğitim politikalarının, öğretmenlerin bu alanlardaki bilgi ve becerilerini artırmaya yönelik stratejiler geliştirmesi önemlidir.

KAYNAKÇA

- Akdur, T. E. (2012). Yazarlık Yazılımı Hizmetiçi Eğitim Kurslarının Öğretmenlerin E-Öğrenme Materyalleri Geliştirmelerine Etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 42(195), 91-99.
- Aksu, M. B. (1996). Hizmetiçi Öğretmen Eğitimi ve Değerlendirilme Sorunu. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 6(6), 173.
- Aydice, B., Yanpar Yelken, T., & Yokuş, G. (2019). Hizmetiçi Öğretmenlerin Yansıtıcı Düşünme Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(3), 612-626. <https://doi.org/10.24315/tred.525741>
- Barron, B., & Darling-Hammond, L. (2008). Teaching for Meaningful Learning: A Review of Research on Inquiry-Based and Cooperative Learning. Book Excerpt. George Lucas Educational Foundation.
- Baştürk, R. (2012). İlköğretim Öğretmenlerinin Hizmetiçi Eğitime Yönelik Algı ve Beklentilerinin İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42.
- Bayrak, N., & Hırça, N. (2016). FATİH Projesi Hizmetiçi Eğitimine Katılan Öğretmenlerin Tekno-Pedagojik Özyeterliklerinin İncelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36(1), 0-0.
- Brusilovsky, P., & Millán, E. (2007). User models for adaptive hypermedia and adaptive educational systems. In The adaptive web: methods and strategies of web personalization (pp. 3-53). Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F., & Kılıç Çakmak, E. (2023). Marka: Pegem Akademi Yayıncılık. İstanbul, Türkiye: Pegem Akademi Yayıncılık. Sayfa 245.
- Can, N., & Köse, A. (2015). İlkokul Ve Ortaokul Yöneticilerinin Hizmetiçi Eğitim Ve Geliştirme Kavramlarına İlişkin Görüşleri Ve Beklentileri. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 85-118.
- Cesur Özkara, E., & Yavuz Konokman, G. (2018). Eğitimde Teknoloji Kullanımı Hizmetiçi Eğitimine Katılan Öğretmenlerin TPAB Özgüvenlerinin İncelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 371-412.
- Cochran-Smith, M., & Villegas, A. M. (2015). Framing teacher preparation research: An overview of the field, part 1. *Journal of Teacher Education*, 66(1), 7-20. <https://doi.org/10.1177/0022487114549072>
- Çiftçi, E. (2008). Türkiye’de milli eğitim bakanlığı tarafından müzik öğretmenlerine verilen hizmet içi eğitimin incelenmesi ve müzik öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Darling-Hammond, L. (2000). Teacher quality and student achievement. *Education policy analysis archives*, 8, 1-1.
- Ersoy, Y. (1996). Hizmetiçi Eğitim Ve Yetiştirme Kursunu Geliştirme - I Amaçlar Ve Matematik Öğretmenlerinin Görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(12).
- Ersoy, Y. (1996). Hizmetiçi Eğitim Ve Yetiştirme Kursunu Geliştirme - II Kalkülüse Giriş Ünitesi Öğretim Programını Değerlendirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(12).
- Facione, P. A. (2011). Critical thinking: What it is and why it counts. *Insight assessment*, 1(1), 1-23.
- Francis, B., & Skelton, C. (2005). Reassessing gender and achievement: Questioning contemporary key debates. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203412923>

- Carretero Gómez, S., Napierala, J., Bessios, A., Mägi, E., Pugacewicz, A., Ranieri, M., ... & González Vázquez, I. (2021). What did we learn from schooling practices during the COVID-19 lockdown. <https://hdl.handle.net/2158/1224355>
- Gökdoğan, F., & Yorgun, S. (2016). Kardiyoloji Hemşirelerinin Hizmetiçi Eğitim Programına İlişkin Görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2).
- Guskey, T. R. (2002). Professional development and teacher change. *Teachers and teaching*, 8(3), 381-391. <https://doi.org/10.1080/135406002100000512>
- Ingersoll, R. M., & Strong, M. (2011). The impact of induction and mentoring programs for beginning teachers: A critical review of the research. *Review of educational research*, 81(2), 201-233 <https://doi.org/10.3102/0034654311403323>
- Kanlı, U., & Yağbasan, R. (2001). Fizik Öğretmenleri için Düzenlenen Hizmetiçi Eğitim Yaz Kursları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3).
- Karagöz, Y. (2010). Nonparametrik tekniklerin güç ve etkinlikleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(33), 18-40.
- Karasar, N. (2006). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Nobel.
- Karasar, N. (2012). Bilimsel araştırma yöntemi. Nobel Yayıncılık. s.77.
- Köksal, H. (1998). Beden Eğitimi Öğretmenleri Hizmet içi Eğitim Programı Üniversitenin Rolü. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi*, 8(20), 37-39.
- Orhan, F., & Akkoyunlu, B. (1999). Uzaktan Eğitim Yaklaşımında Temel Eğitim 1. Kademe Öğretmenleri'nin Video Destekli Hizmetiçi Eğitimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(17).
- Özcan, N. (2011). Bir Meta Analitik Etki Analizi: Okul Yöneticilerinin Hizmetiçi Eğitim Almalarının Göreve Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 201-212.
- Öztürk, G., & Öztürk, Ö. (2019). Müzik Öğretmenlerinin Hizmetiçi Eğitim Programlarına Katılma Durumu Ve Beklentileri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 245-257. Doi:10.14686/Buefad.458211
- Parmaksız, R., & Sıcak, A. (2015). Uzaktan Hizmetiçi Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(4), 187-212.
- Sönmez, N., Alptekin, S., & Bıçak, B. (2018). Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitiminde Öz-Yeterlik Algıları Ve Hizmetiçi Eğitim Gereksinimleri: Bir Karma Yöntem Çalışması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(4), 2270-2297. Doi:10.17240/Aibuefd.2018.18.41844-444422
- Şahin, M. (2008). *İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersinde Proje Tabanlı Öğrenme Yönteminin Uygulanması ile İlgili Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. On dokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şahin, Ü. & Türkoğlu, A. (2017). Sınıf Öğretmenlerine Yönelik Hizmet İçi Eğitim Model Önerisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (37).
- Şirikçi, H., & Yıldırım, A. (2020). İnsan Kaynakları Yönetimi Eğitim Ve Geliştirme İşlevi Açısından Meb Hizmetiçi Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi. *Bilge Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(2), 38-46.
- Tanış, H., & Türkuşu, C. (2018). TCDD'de Çalışan Mühendislerin Hizmetiçi Eğitimlere Yönelik Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi ve Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi. *Demiryolu Mühendisliği*, 7, 1-13.
- Vuran, S., Çolak, A., & Gürgur, H. (2003). Davranış Kontrolü Ve Beceri Öğretimi Konusunda Hizmetiçi Eğitime Katılanların Programa İlişkin Görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 4(01).
- Yılmaz, Z. N., Aydın Şengül, Ö., & Bada, E. (2020). Hizmetiçi Eğitimde Sınıf Yönetimi ve Etkili Öğretmen Özelliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(1), 213-234. <https://doi.org/10.30561/sinopusd.711438>